

ΤΑΞΗ: ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ / ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 23 Μαΐου 2020

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

«Μπροστά στην ατομική και συλλογική ευθύνη»

Ο κορονοϊός μάς έθεσε μπροστά στην ατομική και συλλογική ευθύνη, δοκίμασε και δοκιμάζει τις αντοχές μας. Το μέγεθος της διασποράς του ιού στην κοινωνία είναι πλέον στα χέρια όλων μας και από εμάς εξαρτάται αν θα μπορέσουμε να αποφύγουμε τον δρόμο της Ιταλίας. Από την ατομική και συλλογική συμπεριφορά μας πιθανόν να κριθεί και η ύπαρξη ή μη της κοινωνικής συνοχής. Ταυτόχρονα στην επιφάνεια ήρθαν και οι στρεβλώσεις του συστήματος «αξιών μας» που οικοδομήσαμε και που εάν δεν αντιμετωπιστούν και διορθωθούν, οι τριγμοί θα λάβουν μορφή χιονοστιβάδας. Στρεβλώσεις σε επίπεδο πολιτικών αλλά και στρεβλώσεις που πηγάζουν από νοοτροπίες, πρακτικές και συμπεριφορές. Μόνο αν δημιουργήσουμε «αντισώματα» στην επιδρομή επιδημιών και όχι απαραίτητα μόνο επιδημιών υγείας, αλλά και κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών μπορούμε να αισθανθούμε ισχυροί και αισιόδοξοι. Μέσα στην κρίση που δημιούργησε ο ιός οφείλουμε και κριτική να κάνουμε ξεκινώντας από τον εαυτό μας και να **δημιουργήσουμε** ένα νέο υφαντό αξιών.

Είναι ώρα να θέσουμε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων και να **αναλογιστούμε** ατομικές και συλλογικές ευθύνες, αυτές που είναι άκρως απαραίτητες σήμερα αλλά και αυτές που ξεχάσαμε την περίοδο της ευδαιμονίας.

Μας είπαν και σωστά να κινηθούμε τις μέρες αυτές με υπευθυνότητα, υπομονή χωρίς εξάρσεις και συμπεριφορές πανικού. Είδαμε όμως σε χώρες ράφια να **αδειάζουν** από αυτούς που είχαν την αγοραστική δύναμη. Τι γίνεται όμως με τους συνανθρώπους μας που διαβιούν με τον κατώτατο μισθό ή χωρίς εισόδημα και δεν μπορούν να

αγοράσουν αγαθά; Ο χωρίς λόγο συνωστισμός στα καταστήματα τροφίμων και η χωρίς μέτρο αγορά αγαθών μπορεί να φέρει ακόμη και προσωρινή έλλειψη ορισμένων αγαθών αλλά και αυξήσεις τιμών από κερδοσκόπους τη στιγμή που ένα μέρος της κοινωνίας μας δεν αμείβεται λόγω της αναστολής λειτουργίας χιλιάδων επιχειρήσεων. Εδώ υπάρχει ατομική και συλλογική ευθύνη και πώς εκφράζεται τις κρίσιμες αυτές μέρες απέναντι στους οικονομικά ασθενέστερους συνανθρώπους μας ή σε αυτούς που λόγω της αναστολής λειτουργίας καταστημάτων βρίσκονται μπροστά σε έκτακτες οικονομικές καταστάσεις; [...]

Μας είπαν και πολύ καλά ότι πρέπει να κλείσουμε σχολεία, πανεπιστήμια και χιλιάδες ακόμη δομές για να μείνουμε στο σπίτι ή να αυτοπεριοριστούμε για να **περιορίσουμε** τη διασπορά του ιού. Να κλείσουμε καταστήματα και επιχειρήσεις. Το επικροτήσαμε αλλά οι δρόμοι, τα καφέ, τα εστιατόρια εξακολουθούσαν να είναι γεμάτα λες και δε συνέβαινε τίποτα, λες και τα σχολεία έκλεισαν για καλοκαιρινές διακοπές. Έπρεπε να έχουμε και άλλα μέτρα για να σταματήσουμε να τρέχουμε κατά χιλιάδες ακόμη και στις παραλίες. Η Ιταλία στέλνει συνεχώς το μήνυμα ότι έπεσε θύμα της ανυπαρξίας της ατομικής και συλλογικής ευθύνης. Το επικροτούμε, το συμεριζόμαστε, το θεωρούμε σοβαρό κι εκεί τελειώνει και η δική μας ατομική και συλλογική ευθύνη. Την καθημερινότητά μας δυσκολευόμαστε να την αλλάξουμε. Κι όμως απ' αυτή την ατομική και συλλογική ευθύνη θα κριθεί το αποτέλεσμα.

Τις **δύσκολες** αυτές στιγμές που διανύουμε κρίνεται στην πράξη αν η τρίτη αρχή της ελευθερίας που σχετίζεται με τη συνεργασία των ανθρώπων, όπως την απέδωσε ο John Stuart Mill, θα καταπατηθεί μέσα σε μια αυταπάτη ή θα λειτουργήσει ως δύναμη ευθύνης απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, στον λαό μας και στην πατρίδα μας γενικότερα; Οι ώρες είναι δύσκολες. Όλα θα κριθούν από τη δική μας στάση και συμπεριφορά.

Ελαφρά Διασκευασμένο κείμενο των : Παναγιώτη Λιαργκόβα, Προέδρου ΚΕΠΕ, Καθηγητή Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου & Νικόλαο Αποστολόπουλο, Επίκουρο Καθηγητή Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, <https://www.nup.ac.cy/wp-content/uploads/2020/03/3.pdf>

Παρατηρήσεις

A1. Να αποδώσετε συνοπτικά το περιεχόμενο του Κειμένου (100-120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να σημειώσετε την ένδειξη **Σωστό** ή **Λάθος** σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις, **λαμβάνοντας υπόψη σας το Κείμενο**. Να κάνετε **αντίστοιχες αναφορές σε χωρία**.

- α.** Το μέγεθος της διασποράς του ιού στην κοινωνία εξαρτάται από τις ενέργειες των πολιτικών.
- β.** Η πανδημία επιβάλλει να σκεφτούμε τις ατομικές και κοινωνικές ευθύνες μας.
- γ.** Σε όλες τις χώρες του κόσμου άδειασαν τα ράφια αυτοί που είχαν την αγοραστική δύναμη.
- δ.** Οι Έλληνες επιδοκίμασαν την απόφαση για κλείσιμο καταστημάτων και επιχειρήσεων.
- ε.** Οι Έλληνες με προθυμία άλλαξαν τις καθημερινές τους συνήθειες.

Μονάδες 10

B2. Στην τέταρτη παράγραφο του **Κειμένου** (*Μας είπαν και πολύ καλά ... το αποτέλεσμα.*), **πρόθεση** των συντακτών είναι να **ευαισθητοποιήσουν, να συγκινήσουν τον αναγνώστη**. Με ποιες **τεχνικές το επιτυγχάνουν** κατά τη γνώμη σας;

Μονάδες 7

B3. Στην πρώτη παράγραφο του **Κειμένου** (*Ο κορονοϊός ... υφαντό αξιών.*), είναι **εμφανής ο πιθανολογικός και δυνητικός χαρακτήρας** των τοποθετήσεων του συντάκτη. Να **επισημάνετε ένα γλωσσικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τον καθένα από αυτούς τους χαρακτηρισμούς**.

Μονάδες 5

B4. Να προσδιορίσετε **δύο (2) τύπους λεξιλογίου** που αξιοποιούν οι συντάκτες, **με βάση το υλικό που παρέχουν οι δύο (2) πρώτες παράγραφοι του Κειμένου**, κάνοντας **μία αναφορά για τον καθένα σε αντίστοιχο χωρίο**.

Μονάδες 8

B5. Να γράψετε ένα **αντώνυμο** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου : **δημιουργήσουμε, αναλογιστούμε, αδειάζουν, περιορίσουμε, δύσκολες**.

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Νλ3Γ(ε2)

5

- Γ. Με αφορμή την πανδημία του Κορονοϊού, ο άνθρωπος σε ολόκληρη σχεδόν την υφήλιο, βρέθηκε αντιμέτωπος με διλήμματα για τον εναρμονισμό της ατομικής και κοινωνικής του ευθύνης για να προστατεύσει τόσο τον εαυτό όσο και τους συνανθρώπους του. Σε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στην σχολική σου εφημερίδα 450 έως 500 λέξεων, καλείσαι να αναπτύξεις τους τρόπους με τους οποίους, τόσο η οικογένεια όσο και το σχολείο μπορούν να εμφυσήσουν την έννοια της ευθύνης στα νέα παιδιά ώστε στο μέλλον, να μπορούν να αντιμετωπίσουν ουσιαστικά ανάλογες προκλήσεις.

Μονάδες 40

ΟΕΦΕ